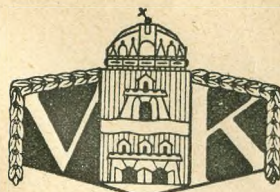

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

712.21

Szerző:

Cím:

Forrás:

(Hely)

(Idő)

Idő

Személy

Helyszám

1947

Az üzemek munkássága csinálta az első padokat a játszótérek gyermekeinek. Egész Budapest csodájára járt a Vilma királynő-úti fasornak, ahol a Közlekedési Alkalmazottak Szakszervezete gyönyörű piros padokkal rakta ki az egész utcát. Ott, ahol azelőtt a gazdagok villái voltak, a fasor közepén a padok a munkásmozgalom egy-egy hőségének, mártírjának az emlékét hirdetik.

1949

Lassanként benépesült Budapest padokkal. A Margitsziget, a Városliget, a terek, a parkok padot kaptak. A FOKERT a hároméves terv befejezéséig 3985 padot állított fel. Az Állami Hirdetési Vállalat pedig 340 kényelmes vaspadot helyezett el a forgalmasabb útvonalakon.

Társadalmi munkával is sok padot állítottak helyre: lakótelepeken, a dolgozók lakta háztömbök udvarán.

1950

Ma Budapesten több a pad, mint azelőtt. Dolgozók pihennek rajtuk. Dolgozók, akiknek most már életük értelmé a munka. Anyák őrzik a kicsinyeiket, iskolások, a jövő szakmunkásai, mérnökei és orvosai ülnek az anyaföldi terek padjain. A Szélinúton, mely büszkén viseli felszabadítónk nevét, babakocsi napoznak a padok mellett. A szigeten és a Városligetben fiatalok mosolyognak egymásra a piros padokon, fiatalok, akiknek már nem kell éveket várni arra, hogy összeházasodjanak.

1950-ben, a padok barátaink, mindennapi életünk megszokott tárgyai. Ki sem gondol történetükre — pedig ez a történet is elmondja, hogyan pusztult el az ódon, a régi, helyet adva a frissnek, vidámnak, újnak.

(i. m.)

PESTI PADOK

Barátaink a pesti padok. Ott vannak az utcákon, a tereken, a játszótérekben. Leülhetsz rájuk, ha elfáradtál, pár percig odatartod arcodat a korátavaszi napfénynek. Gyerekek tipegnek körülöttük, anyák olvasnak, kézimunkáznak. Szemináriumi füzeteket olvasgatnak a fiatalok, jelvégtáblával, hússal megrakott kenyér kerül elő aktatáskákból, szatyrokból, kabátzsebekből, munkaszünetben padokra telepszik, pihen a tavaszban Budapesti dolgozó népe.

Nem volt ez mindig így. Még emlékszünk a pesti padokra, szomorú, reményvesztett vendégeikre.

1930

Szeggyen volt leülni egy körüti padra — azelőtt. Mint minden, a pad is az embernek a pénzhez való viszonyát fejezte ki: inkább gyalogolt bármennyit, ha szűkös krájcárok csörögtek a zsebében, csak hogy el ne árulja; neki nem telik arra, hogy rövid pihenését megfizesse. Osztályszellem uralkodott a padok terén is. Nagyobb sétatereken gondosan elkülönítették a polgárokat és a proli népséget, rangot jelentett, ha

valaki a Buchwald-székeken élvezhette a tavaszi napot. A padok a szegények, a munkanélküliek részére voltak fenntartva. Ide roskadt le munkát kereső végtelen körútjában az éhes ember, megszokott kép volt a körutakon csoportosulás a pad körül, amelyen ájtottan nyúlt végig a munkanélküli. Jött a rendőr, legyintett, „semmi baja, csak éhes” — mondta. Egyéb nem történt. Éjjel a terek padjai ággu aláakultak. A munkanélküliek aludták rajtuk álmatlan álmukat. Rövid volt az álom: törvény tiltotta. Utóán aludni nem szabad! Rendőrök zavarták el a hajléktalanokat, akik álmosan tántorogtak a következő padig, a következő rendőrszemig.

1935

A padok a reménytelenség, a kétségbeesés tanyái voltak.

Mert Magyarországon volt munkanélküli elég. 1935-ben 36.184 személyt tartott nyilván a hivatalos statisztika Budapesten. Ebből ipari dolgozó volt 30.508. A legnagyobb munkanélküliség a ruházati iparban dolgozók közül került ki, 7638. — közülük 3258 nő.

Utána rögtön az építőipar következett: 5149 személy, ebből 35 nővel. Pozsonyi Zoltán, a sztahanovisták brigádjai akkor nem építettek hetek alatt a dolgozóknak emeletes, összkomfortos házakat. Ugyanakkor 13.198 értelmiségi munkanélküli tartottak számon. A gyáriparban foglalkoztatott munkások létszáma 89.226 személy volt Budapesten.

89.226 dolgozó munkással szemben 36.184 munkanélküli! Ekkora volt az a szám, amelyet a budapesti ipari tartalékseregéről nyilvánosságra hozott a tökérend meghamisított statisztikája.

1938

A munka még nem volt életünk értelme, becsület és dicsőség dolga. Robott volt és rabság, kínos harc a kenyérért. 1938-ban a hatósági munkaközvetítő 50.670 munkaadó-megbízást tartott számon 129.547 munkát keresővel szemben. Száz munkakeresőre januárban 16, februárban 14, márciusban 18 „állás” jutott. Szeptember és október volt a munkakeresőkre nézve a paradicsom, akkor már havonta 33 és 31 munkaalkalom kínálkozott. És a boldognak, aki valahogyan mégis munkához jutott, állandó reszkelés volt az élete: jaj, csak fel ne monajának neki...

1945

A háború, a jásizta rombolás tönkretette a padokat is. Csak a beton talpuk maradt. A többi felfürötték a jázó pestiek. Expedíciók jártak be a várost, hol fedezhető fel egy pad, amelyet még el nem hordtak. Akkor fűrészbaltával került elő és pár napig meleg volt a papírral beragasztott ablak otthonban.

Milyen nagy volt az öröm, amikor Budapesten megjelentek az első padok.